

Додаток до проєкту
рішення міської ради
№ _____

ПРОГРАМА
розвитку та функціонування української мови
в усіх сферах життя Житомирської міської територіальної
громади на 2025–2027 роки

I. ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

1.	Назва Програми (Назва програми повинна вказувати на її специфіку)	Програма розвитку та функціонування української мови в усіх сферах життя Житомирської міської територіальної громади на 2025–2027 роки
2.	Ініціатор розроблення Програми	Управління культури Житомирської міської ради
3.	Дата, номер і назва розпорядчого документа про розроблення Програми	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 березня 2024 року № 243-р «Про затвердження Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року»; рекомендації постійної комісії із соціально-гуманітарних питань Житомирської міської ради
4.	Головний розробник Програми	Управління культури Житомирської міської ради
5.	Співрозробники Програми	Виконавчі органи Житомирської міської ради
6.	Відповідальний виконавець Програми	Управління культури Житомирської міської ради
7.	Співвиконавці Програми	Виконавчі органи Житомирської міської ради, підпорядковані комунальні підприємства та заклади, Головне управління Держпродспоживслужби в Житомирській області (за згодою), Житомирський державний університет імені Івана Франка (за згодою), громадські організації (за згодою), благодійні фонди (за згодою)
8.	Терміни реалізації програми	2025–2027 роки
9.	Мета Програми	Забезпечення дотримання конституційних

		гарантій і створення умов для всебічного розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя Житомирської міської територіальної громади; підвищення рівня мовної грамотності серед громадян; посилення ролі української мови як ключового елементу культурного надбання
10.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього:	1 147 000, 00
	- коштів міського бюджету	1 147 000, 00
	- коштів державного бюджету	-
	- кошти позабюджетних джерел	-
11.	Очікувані результати виконання	Забезпечення функціонування української мови в усіх сферах життєдіяльності громади; створення сприятливих умов для розвитку української мови та її інтеграції в усі аспекти життя – від культурних і освітніх до економічних і політичних

II. ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ, НА РОЗВ'ЯЗАННЯ ЯКОЇ СПРЯМОВАНА ПРОГРАМА

Програма розроблена відповідно до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Указу Президента України від 31 травня 2018 року № 156/2018 «Про невідкладні заходи щодо зміцнення державного статусу української мови та сприяння створенню єдиного культурного простору України», розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 липня 2019 року № 596-р «Про схвалення Стратегії популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова – успішна держава» (із змінами), розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 березня 2024 року № 243-р «Про затвердження Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року», Указу

Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), статті 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Конституції України, що визначає українську мову як єдину державну мову в Україні та покладає на державу обов'язок забезпечувати всебічний розвиток і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України.

Українська мова – потужне духовне надбання народу, важливий засіб державотворення та суспільного поступу, подальшого інтелектуального й культурного розвитку нації, збереження для сучасників і наступних поколінь унікальної інформації, витвореної нашим народом. Вона створює спільну основу для комунікації та взаєморозуміння серед різних соціальних і мовних груп населення. В умовах історичних викликів, зокрема в контексті зовнішнього впливу, збереження національної мови – важливий чинник для підтримки політичної самостійності та незалежності держави.

Сьогодні українська мова використовується в усіх сферах життя: у державному управлінні, освіті, засобах масової інформації, літературі та мистецтві. Вона одна з ключових ознак національної ідентичності, об'єднує українців у всьому світі.

Закріплення на законодавчому рівні державного статусу української мови та визначення обов'язкових царин її застосування – важливий крок для забезпечення її повноцінного функціонування в суспільстві. Однак цього недостатньо для вирішення проблем мовної ідентичності, забезпечення попиту на українську мову та українськомовний культурний продукт серед населення. Статус української мови має стратегічне значення для підтримки державної незалежності, розвитку суспільства та інтеграції громадян у демократичні процеси країни.

В умовах тимчасової окупації росією територій України питання зміцнення державного статусу та підвищення престижності української мови через забезпечення її всебічного розвитку та функціонування в усіх царинах суспільного життя безпосередньо пов'язане з питанням національної безпеки.

Тільки шляхом поєднання різноманітних заходів та ініціатив можна досягти мети створення цілісного мовно-культурного простору, що сприятиме розвитку українського суспільства та зміцненню національної самосвідомості.

Мовна ситуація, яка склалася в Україні, зумовлена неоднорідністю українського мовного простору як за територією поширення, так і за сферами застосування, що призводить до порушення мовно-культурної єдності, випадків непорозуміння, дає підґрунтя для спекуляцій на мовній темі.

До основних причин невідповідності між реальним станом функціонування української мови та її статусом державної належать:

- багаторічна історія пригноблення української мови та культури;
- комплекс мовно-культурної меншовартості;
- маніпулювання мовним питанням та його штучна заполітизованість;
- відсутність належного фінансування та інституційного забезпечення сфери мовної політики.

Управлінням культури Житомирської міської ради в 2021 році було започатковано та організовано до Дня української писемності та мови, Міжнародного дня рідної мови, Дня слов'янської писемності і культури безоплатні експрес-курси «Прокачай українську», «Щоденна українська», «Переходь на українську».

Вищезазначені курси успішно проводяться щороку.

Програма передбачає впродовж 2025–2027 років здійснення комплексу заходів щодо:

- забезпечення неухильного дотримання закладами освіти законодавства в частині провадження освітнього процесу українською мовою на всіх рівнях здобуття освіти;
- зміцнення державного статусу української мови в Житомирській міській територіальній громаді;
- збільшення курсів із вивчення української мови;
- можливості вивчення української мови завдяки проведенню курсів через онлайн-платформи, мобільні додатки та інші форми дистанційного навчання;
- розвиток сучасних культурних індустрій, покращення якості українськомовного культурного продукту на телебаченні, радіо, у кіно- та відеомережі;
- видання українськомовних творів місцевих авторів;
- заохочення молоді до вивчення, навчання та спілкування українською мовою, запровадження та реалізації відповідних проєктів/хабів/курсів;
- створення умов для забезпечення реалізації громадянами права на одержання інформації українською мовою через рекламу;
- підтримку громадських ініціатив, спрямованих на популяризацію та вивчення української мови;
- збереження культурної спадщини як основи національної культури та розширення доступу до неї громадян.

Програма розвитку та функціонування української мови в усіх сферах життя Житомирської міської територіальної громади на 2025–2027 роки розробляється та створюється для житомирян, які прагнуть знати та вивчати своє, рідне, передане прадідами з покоління в покоління – українську мову.

У закладах освіти міста дотримано вимогу законодавства із забезпечення стовідсоткового вивчення державної мови через навчання та виховання українською мовою. Вивчення української мови як предмета здійснюється завдяки комплексу заходів:

- залучення учнів та педагогів до написання Всеукраїнського радіодиктанту до Дня української писемності та мови;
- функціонування мовних курсів «Говорімо українською» для дітей ВПО та охочих покращити рівень володіння українською мовою;
- проведення семінарів, вебінарів, бесід, лекцій, майстеркласів тощо серед здобувачів освіти у закладах загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти з питань формування та реалізації державної мовної політики;

- проведення загальноміського конкурсу «Швидкочитання» серед учнів 4-5 класів до Дня рідної мови;
- проведення загальноміського батлу «Я люблю українську» серед учнів 10-11 класів з метою повторення вивченого матеріалу та підготовки до Національного мультипредметного тесту;
- проведення національно-патріотичних, культурно-мистецьких, інформаційних, соціокультурних та просвітницьких заходів, які сприятимуть популяризації української мови, підвищенню престижу її використання, формуванню національної ідентичності через українську мову;
- організація та проведення Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика;
- проведення мовно-виховних заходів у закладах загальної середньої освіти (свята рідної мови, дитячі ранки, виховні години, конкурси знавців української мови, вікторини тощо);
- функціонування ресурсу для онлайн-спілкування професійної спільноти вчителів української мови з питань викладання української мови як державної та з викладання навчальних предметів українською мовою;
- поповнення фондів бібліотек кращими творами національної та світової художньої літератури, довідковими, науково-популярними виданнями з різних галузей знань, виданих українською мовою, створення у бібліотеках, тематичних постійно діючих книжково-ілюстративних виставок, оглядів літератури.

Щоб отримати оцінку щодо можливостей реалізації Програми, а також сильних і слабких сторін у громаді знання мови, було використано SWOT-аналіз.

Сильні сторони:

- охоплення всіх сфер життя громади – освітньої, культурної, соціальної, муніципальної, адміністративної, сфери охорони здоров'я, сфери послуг, громадського транспорту та інших, що забезпечить поширення вживання та всебічний розвиток української мови;
- забезпечення активної участі жителів громади в заходах, що сприяють почуттю спільності, патріотичності та зацікавленості в розвитку української мови;
- підтримка ініціатив та стимулювання проведення заходів, що популяризують українську мову;
- налагодження партнерства між органами місцевого самоврядування, громадськими організаціями, благодійними фондами, університетами, бізнесом для ефективної реалізації програми;
- забезпечення мовних прав громадян, що сприятиме створенню позитивного середовища для використання української мови;

- заплановані курси, хаби, розмовні та батьківські клуби, показ українськомовних фільмів, конкурсів дають змогу підвищити рівень володіння українською мовою серед жителів громади, особливо серед молоді.

Слабкі сторони:

- можливе негативне ставлення до програми з боку певних груп населення, які можуть не бачити потреби у використанні української мови;
- відсутність мотивації громадян до вивчення української мови;
- використання інших мов у бізнесі та медіа, що може зменшити інтерес до української мови, особливо серед молоді.

Можливості:

- збільшення популярності й доступності української мови серед жителів громади, створення умов для зручного переходу на українську мову та можливості покращення мовної грамотності;
- створення ефективного контролю та моніторингу дотримання мовного законодавства;
- створення програм і заходів, адаптованих для всіх жителів громади, що сприятиме їхньому залученню до вивчення української мови та культури;
- формування позитивного і шанобливого ставлення до української мови у суспільстві;
- забезпечення українською мовою доступу до інформаційних ресурсів, зовнішньої реклами, освітніх, культурних і соціальних ініціатив;
- залучення жителів громади, громадських організацій, волонтерів та активної молоді до участі в проєктах, пов'язаних із популяризацією української мови;
- створення позитивного іміджу громади.

Загрози:

- поляризація жителів громади та можливе негативне ставлення певних груп населення щодо контролю та моніторингу;
- обмеженість у професійних кадрах у зв'язку з військовою агресією РФ проти України задля якісної реалізації програми.

Програма визначає важливі пріоритети щодо розвитку та функціонування української мови в усіх сферах життя Житомирської міської територіальної громади, комплекс заходів щодо їх ефективної реалізації та обґрунтовує ресурсні потреби.

ІІІ. ВИЗНАЧЕННЯ МЕТИ ПРОГРАМИ

Мета Програми – забезпечення дотримання конституційних гарантій і створення умов для всебічного розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя Житомирської міської територіальної громади; виховання шанобливого ставлення до неї як засобу єднання українського суспільства та зміцнення його української ідентичності; підвищення рівня мовної грамотності серед громадян; посилення ролі української мови як ключового елементу культурного надбання; захист

національного мовно-культурного та мовно-інформаційного простору Житомирщини; формування патріотизму в громадян України.

IV. ОБҐРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ І ЗАСОБІВ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ

Програма передбачає проведення впродовж 2025–2027 років заходів, спрямованих на розвиток та підтримку функціонування української мови як державної на території Житомирської міської територіальної громади.

Заходи, проведені в межах Програми, сприятимуть удосконаленню мовного середовища та мовної культури в області, становленню української мови як невід'ємної складової культурного, соціального та економічного життя Житомирської міської територіальної громади.

Мету Програми передбачено досягти через:

- зміцнення державного статусу української мови, вироблення дієвого механізму її розвитку та популяризації;
- здійснення системи заходів щодо популяризації української мови;
- упровадження інформаційно-просвітницьких проєктів завдяки проведенню конкурсів серед учасників освітнього процесу всіх рівнів;
- мотивування населення області до вивчення української мови, навчання мови та спілкування українською мовою, запровадження та реалізації відповідних проєктів;
- розроблення та відкриття мережі курсів із вивчення української мови для різних категорій осіб на безоплатній основі, здійснення інших заходів щодо сприяння опанування державної мови;
- покращення якості викладання державної мови в закладах освіти, сприяння вивченню української мови;
- сприяння створенню інформаційної, зокрема медійної, українськомовної продукції;
- надання підтримки та створення умов для виробництва, поширення, збереження культурного продукту, виконаного українською мовою;
- збільшення обсягу та розповсюдження в мережі «Інтернет» інформаційно-довідкового контенту українською мовою;
- забезпечення подання інформації українською мовою на об'єктах інформаційно орієнтаційної системи населення пунктів і територій (вуличні вказівки, адресні показники, дорожні знаки, інформаційні табло тощо);
- упровадження й виконання законодавчих норм, спрямованих на підтримку та розвиток української мови, а також створення відповідних структур для контролю та підтримки цих ініціатив;
- проведення комплексу заходів із нагоди відзначення пам'ятних дат (Дня української писемності та мови, Міжнародного дня рідної мови, Дня слов'янської писемності і культури тощо);
- розширення українськомовного інформаційного простору.

Реалізацію Програми передбачено здійснювати поетапно впродовж 2025–2027 років, виконуючи комплекс заходів зі збереження, розвитку та зміцнення державного статусу української мови в Житомирській міській територіальній громаді.

V. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОГРАМИ

Завдання Програми – не лише розширити використання української мови, а й створити сприятливі умови для її популяризації та інтеграції в усі аспекти життя – від культурних і освітніх до економічних і політичних.

Важливу роль під час виконання завдань відіграватиме пропаганда та мотивація використання української мови в повсякденному житті.

Ефективна реалізація зазначених завдань Програми уможливить популяризацію та функціонування української мови в Житомирській міській територіальній громаді. Ресурсне забезпечення визначено в додатку.

Для відображення рівня досягнення мети, цілей та виконання завдань, передбачених Програмою, визначено показники продукту, ефективності та якості, які зазначено в додатку.

VI. ОБСЯГИ ТА ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ПРОГРАМИ

Фінансове забезпечення реалізації запланованих заходів здійснюватиметься за рахунок коштів бюджету Житомирської міської територіальної громади, державного бюджету та інших джерел, не заборонених чинним законодавством України.

Обсяги фінансування на реалізацію заходів Програми за рахунок бюджету громади узгоджується щороку під час затвердження бюджету Житомирської міської територіальної громади на поточний рік.

Ресурсне забезпечення програми

Обсяг коштів, які запропоновано залучити для виконання Програми	2025 рік	2026 рік	2027 рік	Усього витрати на виконання Програми
	370 000	382 000	395 000	1147 000, 00

На підставі отриманих даних здійснюється моніторинг ефективності виконання Програми та її корегування на наступний рік.

VII. СТРОКИ ТА ЕТАПИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Строки виконання Програми – 2025–2027 роки. Реалізацію Програми заплановано здійснити завдяки виконанню заходів, спрямованих на сприяння популяризації та функціонування української мови в усіх сферах життя Житомирської міської територіальної громади.

VIII. КООРДИНАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ ПРОГРАМИ

Виконання Програми здійснюється шляхом реалізації заходів та завдань відповідальними виконавцями.

Моніторинг виконання Програми здійснює управління культури Житомирської міської ради. Структурні підрозділи міської ради, інші виконавці, зазначені в Програмі, повинні забезпечити виконання затверджених заходів та інформувати управління культури Житомирської міської ради про виконання заходів до 05 числа місяця, наступного за звітним кварталом. Управління культури Житомирської міської ради здійснює аналіз стану виконання заходів Програми та інформує з цього питання департамент економічного розвитку Житомирської міської ради до 15 числа місяця, наступного за звітним кварталом.

Після закінчення терміну реалізації Програми управління культури Житомирської міської ради надає департаменту економічного розвитку Житомирської міської ради підсумковий звіт про її виконання.

Звіт про виконання Програми вносять на розгляд виконавчого комітету міської ради та міської ради.

Управління культури Житомирської міської ради щороку здійснює обґрунтовану оцінку результатів виконання Програми та (у разі потреби) розробляє пропозиції щодо доцільності продовження тих чи тих заходів, запровадження додаткових заходів і завдань (скасування окремих заходів і завдань, щодо яких визнано недоцільним подальше продовження робіт), уточнення окремих завдань і заходів, показників, обсягів і джерел фінансування, переліку виконавців тощо.

Для реалізації Програми визначено пріоритетні напрями та заходи, а також відповідальних виконавців, джерела та обсяги фінансування з поділом на відповідні періоди (зазначено в додатку).

Начальник управління
культури міської ради

Ілона КОЛОДІЙ

Секретар міської ради

Галина ШИМАНСЬКА

Основні заходи
Програми розвитку та функціонування української мови в усіх сферах життя Житомирської міської територіальної громади

№	Захід	Термін	Джерела фінансування	Орієнтовний обсяг фінансування (грн)			Виконавці	Проблема, на розв'язання якої спрямована програма
				2025	2026	2027		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Заходи щодо моніторингу розвитку і функціонування української мови								
1	Проведення моніторингу функціонування української мови в різних сферах суспільного життя міста Житомира	Постійно	Міський бюджет в межах Програм	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	Виконавчі органи Житомирської міської ради; підпорядковані комунальні підприємства та заклади; ЖДУ імені Івана Франка (за згодою); громадські організації (за згодою); благодійні фонди (за згодою)	Відсутність загальної картини проблематики, пов'язаної з функціонуванням української мови в різних сферах життєдіяльності Житомирської МТГ
2	Здійснення контролю за дотриманням мовного законодавства в процесі ведення ділової документації виконавчими органами міської ради	Постійно	Не потребує фінансування	-	-	-	Управління звернень та діловодства, відділ організаційно-протокольної роботи, відділ організаційного забезпечення депутатської діяльності	Використання іншомовних слів, суржикізмів, кальок із російської мови та інших ненормативних елементів у документах, призначених для внутрішнього та зовнішнього обігу

3	Забезпечення контролю за дотриманням мовного режиму в навчально-виховному процесі, підвищення мовної культури учасників освітнього процесу в закладах дошкільної, загальної середньої, професійно-технічної освіти та закладах позашкільної освіти	Постійно	Не потребує фінансування	-	-	-	Департамент освіти, управління у справах сім'ї, молоді та спорту, управління культури міської ради	Недостатньо сформоване мовне середовище
4	Здійснення заходів щодо виявлення розміщення інформації для загального ознайомлення (на засобах зовнішньої реклами, інформаційних засобах) не державною мовою	Постійно	Не потребує фінансування	-	-	-	Департамент містобудування та земельних відносин, Муніципальна інспекція, Головне управління Держпродспоживслужби в Житомирській області (за згодою)	Недотримання суб'єктами господарювання законодавчих та нормативно-правових актів, що регулюють використання державної мови на рекламних та інформаційних засобах
5	Проведення відповідної роботи з розповсюджувачами реклами щодо дотримання вимог мовного законодавства в засобах зовнішньої реклами та інформаційних засобах	Постійно	Не потребує фінансування	-	-	-	Департамент містобудування та земельних відносин	Самовільне розміщення суб'єктами господарювання рекламних та інформаційних засобів без дотримання законодавчих та нормативно-

								правових актів, що регулюють використання державної мови
6	Сприяння дотримання мовної стійкості надавачами послуг у сферах: - торгівлі; - громадського харчування; - побутового обслуговування населення; - охорони здоров'я; - громадського транспорту; - надання адміністративних та соціальних послуг; -тощо	Постійно	Міський бюджет у межах програм 7	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	Виконавчі органи Житомирської міської ради	Дотримання мовної стійкості
7	Уживати заходи щодо заборони спотворення української мови в зовнішній рекламі, назвах зупинок та маршрутів, візуальної інформації в салонах у міському громадському транспорті загального користування	Постійно	Міський бюджет у межах програм 4	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	Управління транспорту і зв'язку	Порушення мовних норм у зовнішній рекламі, назвах зупинок, маршрутів та візуальній інформації у громадському транспорті
8	Забезпечення виконання вимог нормативно-правових актів щодо функціонування державної мови під час проведення культурно- масових, туристичних, спортивно-масових,	Протягом року	Не потребує фінансування	-	-	-	Управління культури, управління у справах сім'ї, молоді та спорту, департамент освіти, інші виконавчі органи ради	Неналежне дотримання вимог законодавства щодо функціонування державної мови під час

	молодіжних та інших заходів							проведення масових заходів
9	Створення та розповсюдження соціальної реклами «Говори українською»	квітень - вересень	Міський бюджет у межах програм 5	80 000	80 000	80 000	Управління по зв'язках з громадськістю	Недостатній рівень обізнаності про важливість української мови як основи культурної ідентичності та національної єдності. Недостатня популяризація української мови через соціальну рекламу
10	Проведення експрес-курсу “Переходь на українську”	лютий - березень	Міський бюджет у межах програм 1	20 000	22 000	25 000	Управління культури, департамент соціальної політики	Низький рівень володіння українською мовою серед осіб, які хочуть перейти на українську, але відчують мовний бар’єр
11	Проведення експрес-курсу “Прокачай українську”	травень - липень	Міський бюджет у межах програм 1	20 000	22 000	25 000	Управління культури, департамент соціальної політики, управління в справах ветеранів війни	Непевненість у використанні української мови в професійній та повсякденній комунікації серед громадян, які вже володіють нею,

								але прагнуть покращити свій розмовний рівень
12	Проведення експрес-курсу “Щоденна українська”	жовтень - листопад	Міський бюджет у межах програм 1	20 000	22 000	25 000	Управління культури, департамент соціальної політики	Відсутність сталої мовної практики в повсякденному житті, що ускладнює формування звички та впевненого спілкування українською мовою
13	Створення розмовного хабу щодо популяризації та розвитку української мови #PRO мову	червень - серпень	Міський бюджет у межах програм 1	60 000	63 000	65 000	Управління культури, департамент соціальної політики, департамент економічного розвитку	Надання учасникам/учасницям практичних знань і навичок для впевненого спілкування українською мовою
14	Проведення серії заходів для молоді “ГовориТИ українською”	Протягом року	Міський бюджет у межах програм 2	10 000	10 000	10 000	Управління у справах сім'ї, молоді та спорту	Недостатньо сформоване мовне середовище серед молоді

Доступ учнівської та студентської молоді до якісної освіти								
15	Проведення в загальноосвітніх, позашкільних, професійно-технічних навчальних закладах конкурсів творчопошукових і науково-дослідницьких робіт з української мови і літератури	Щороку	Міський бюджет у межах програм 3	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	Департамент освіти	Недостатньо досліджені проблеми вивчення української мови
16	Проведення та забезпечення участі учнів і вчителів у відповідних етапах міжнародних, всеукраїнських, обласних олімпіад, конкурсів з української мови і літератури	Щороку	Міський бюджет у межах програм 3	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	Департамент освіти	Підвищення мотивації до вивчення і зацікавлення учнів навчальним предметом, заохочення педагогів
17	Освітній проєкт “Говорімо українською” для учнів закладів загальної середньої освіти	Щороку	Міський бюджет у межах програм 3	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	Департамент освіти	Недостатньо сформоване українськомовне середовище в ЗДО, ЗЗСО, у групах, де переважають російськомовні діти
17.1	Розмовний клуб “Закохуймося в українську” щодо опанування української мови для учнів початкової школи (внутрішньо переміщені особи) на базі ліцею № 21	Щороку	Міський бюджет у межах програм 3	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	Департамент освіти	Недостатньо сформоване українськомовне середовище в ЗДО, ЗЗСО, у групах, де переважають російськомовні

								діти
17.2	Розмовний клуб “Говорімо українською” щодо опанування української мови для учнів 5-7 класів (внутрішньо переміщені особи) на базі ліцею № 8	Щороку	Міський бюджет у межах програм 3	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	Департамент освіти	Недостаньо сформоване українськомовне середовище в ЗДО, ЗЗСО, у групах, де переважають російськомовні діти
17.3	Розмовний клуб “Говорімо українською” щодо опанування української мови для учнів 8-11 класів (внутрішньо переміщені особи) на базі ліцею № 31	Щороку	Міський бюджет у межах програм 3	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	Департамент освіти	Недостаньо сформоване українськомовне середовище в ЗДО, ЗЗСО, у групах, де переважають російськомовні діти
17.4	Батьківські клуби при закладах дошкільної освіти “Діалоги українською”	Щороку	Міський бюджет у межах програм 3	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	Департамент освіти	Відсутність мотивації батьків спілкуватися в родині українською мовою
18	Вимірювання рівня мовного розвитку українською мовою дітей старшого дошкільного та молодшого шкільного віку	2025-2026	Міський бюджет у межах програм 3	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	ГО “Спільномова”, департамент освіти	Недостатньо сформоване українськомовне середовище

19	Проведення семінарів, практикумів із питань підвищення якості викладання української мови в закладах освіти	Щороку	Міський бюджет у межах програм 3	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	Департамент освіти	Відсутність контенту для педагогів щодо впровадження нового українського правопису
20	Оновлення й модернізація навчально-методичної бази кабінетів української мови та літератури в навчальних закладах	2025-2027	Міський бюджет у межах програм 3	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	Департамент освіти	Відсутність українськомовних контентів для застосування дітьми в соціальних мережах, іграх та інших інтернет-платформах
Популяризація українського національного мистецтва, народних звичаїв, обрядів								
21	Створення умов для популяризації української мови засобами сучасного мистецтва через роботу театральних студій, фольклорних, танцювальних ансамблів та ін.	Протягом року	Не потребує фінансування	-	-	-	Управління культури, Палац культури, управління у справах сім'ї, молоді та спорту, департамент освіти	Недостатній рівень знання українського національного мистецтва, народних звичаїв та обрядів
22	Створення умов для популяризації української мови та культури різноманітними засобами, зокрема, засобами сучасного мистецтва: організація й проведення заходів, фестивалів, проєктів закладами мистецької освіти	Протягом року	Міський бюджет у межах програм 1	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	Управління культури, заклади культури	Відсутність інтерактивних форм популяризації, обмежений доступ до культурних подій

23	Показ українськомовних фільмів просто неба	Червень-вересень	Міський бюджет у межах програм 1	60 000	63 000	65 000	Управління культури	Низька обізнаність про сучасні українські фільми, недостатня популяризація українського кіно
24	Проведення міського етапу Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості «Об'єднаймося ж, брати мої українці»	Щороку	Міський бюджет у межах програм 3	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	Департамент освіти	Активізація виховної та патріотичної роботи серед учнівської молоді
25	Проведення загальноміського конкурсу творів образотворчого мистецтва «Рідна мова калинова»	Щороку	Міський бюджет у межах програм 3	40 000	40 000	40 000	Департамент освіти, управління культури, заклад “Художня школа імені Віктора Шкуринського” ЖМР	Збереження і розвиток кращих традицій, вивчення української мови через образотворче мистецтво
Формування цілісного національного інформаційно-культурного простору								
26	Широке висвітлення у реалізації міської програми розвитку та функціонування української мови на офіційному вебсайті Житомирської міської ради	Постійно	Міський бюджет у межах програм 5	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	Управління по зв'язках з громадськістю	Підвищення обізнаності громадян про заходи, спрямовані на популяризацію української мови

27	Співпраця з місцевими ЗМІ у сфері популяризації української мови та культури (проведення лекцій і тренінгів для ЗМІ)	Червень	Міський бюджет у межах програм 5	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	затверджених видатків місцевого бюджету на відповідні програми	Управління по зв'язках з громадськістю	Недостатнє залучення місцевих ЗМІ до популяризації української мови та культури задля підвищення обізнаності громадян щодо мовних ініціатив
28	Підтримка громадських ініціатив, спрямованих на популяризацію української мови та культури загалом	Протягом року	Міський бюджет у межах програм 1, 5	10 000	10 000	10 000	Управління по зв'язках з громадськістю, управління у справах сім'ї, молоді та спорту	Низька громадська активність у питаннях популяризації української мови та культури
29	Забезпечення реалізації ініціатив Пластового молодіжного центру	Протягом року	Міський бюджет у межах програм 2	50 000	50 000	50 000	Управління у справах сім'ї, молоді та спорту	Низька активність молоді в питаннях утвердження української національної ідентичності
* РАЗОМ видатки по програмі:				370 000	382 000	395 000		

1. Комплексна цільова програма «Культурний простір Житомирської міської об'єднаної територіальної громади» на 2021-2025 роки.
2. Цільова соціальна програма «Житомирська міська об'єднана територіальна громада - територія самореалізації молоді та підтримки сім'ї» на 2021-2025 роки.
3. Програма розвитку освіти Житомирської міської територіальної громади на період 2022-2026.
4. Програма розвитку громадського транспорту Житомирської міської об'єднаної територіальної громади на 2020-2024 роки.

5. Міська цільова програма «Ефективна влада. Конкурентне місто» Житомирської міської об'єднаної територіальної громади на 2021-2025 роки».
6. Програма із створення, розроблення містобудівної, проєктної та землепорядної документацій на 2022-2025 роки.
7. Міська цільова програма "Впровадження стратегічних ініціатив Житомирської міської об'єднаної територіальної громади на 2021-2025 роки.

Начальник управління
культури міської ради

Ілона КОЛОДІЙ

Секретар міської ради

Галина ШИМАНСЬКА

ОБҐРУНТУВАННЯ

до проєкту рішення міської ради
«Про затвердження Програми розвитку та функціонування української мови в усіх сферах життя Житомирської міської територіальної громади на 2025 – 2027 роки»

З метою розширення функцій і сфер застосування державної мови, формування цілісного національного інформаційно-культурного простору, відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 березня 2024 року № 243-р «Про затвердження Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року»; рекомендації постійної комісії із соціально-гуманітарних питань Житомирської міської ради, управлінням культури міської ради розроблено Програму розвитку та функціонування української мови в усіх сферах життя Житомирської міської територіальної громади на 2025 – 2027 роки.

Начальник управління
культури міської ради

Ілона КОЛОДІЙ